

Основна школа „Стари град“ Ужице

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊАЗА III РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Стручно веће III разреда

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПРАЗРЕД

- обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју ученика;
- обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нултотолеранције према насиљу;
- свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребнеговања и развоја физичких способности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробитиживотиња;
- континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојнимпотребама и интересовањима;
- развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- развијање позитивних људских вредности;
- развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року саминималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државезасноване на знању.

ФОНД ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Нед.	Год.
1.	Редовна настава	20-23	720-793
2.	Допунска настава	1	36
3.	Настава у природи	7-10 дана годишње	
Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Ред. број	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Нед.	Год.
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА			
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1 - 3 дана годишње	

СРПСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	180 часова

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	КЊИЖЕВНОСТ	47	33	80
2.	ЈЕЗИК	18	42	60
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	5	35	40

УКУПНО	70	110	180
---------------	-----------	------------	------------

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈ А	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - чита са разумевањем различитих текстова; - опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; - изнесе своје мишљење о тексту; - разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; - одреди тему, редослед	Основни ниво 1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме; 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну); 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту; 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту.	Компетенција сарадња Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктивни, аргументовани начин. Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Негује своју националну, културну баштину и активно	I КЊИЖЕВНО СТ	Поезија, проза, драма, прича, бајка, басна, текст, књижевно-уметнички и информативни и текст, народна књижевност, наслов, пасус, тема текста, поука, порука текста, ликови, песма, стих, строфа, лирска песма, аутор, дијалог, монолог, песничке слике.	- Читање и разумевање текстова из читанке; - Читање и разумевање информативних и популарних текстова из часописа за децу; - Читање текстова у наставцима; - Увођење ученика у основне књижевне појмове и уочавање формалне разлике истих: песма, прича драмски текст; - Уочавање ликова у тексту,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; - уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); - разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; - разуме идеје књижевног дела; - уочи основне одлике народне бајке; - разликује народну од ауторске бајке; - представи главне особине јунака; - уочи основне одлике народне епске песме; - уочи поређење у	Средњи ниво 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме; 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине – пословице, загонетке, брзалице); 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми; 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту); 1CJ.2.5.6. разликује	учествује у интеркултуралном дијалогу. Компетенција решавања проблема Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Сечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним. Проверава применљивост решења у пракси и користи сечена знања и вештине у новим ситуацијама.			хронолошког низа догађаја, места и времена дешавања радње; - Формирају и исказују своје ставове о делу које слушају или читају; -Изводе драмски текст на сцени; -Стичу читалачке навике читањем домаће лектире; -Илуструју одређени мотив из текста. -Богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова.	
--	---	---	--	--	---	--

књижевном делу и разуме његову улогу; - разликује опис од приповедања у књижевном делу; - покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; - уочи хумор у књижевном делу; - чита текст поштујући интонацију - реченице/стиха; - изражајно рецитије песму и чита прозни текст; - изводи драмске текстове; - разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; - одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; - примењује	приповедање од описивања и дијалога; 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту. Напредни ниво 1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст; 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту; 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст.					
--	--	--	--	--	--	--

основна правописнаправила; - јасно и разговетно изговориобавештајну, упитну и заповеднуреченицу, поштујући одговарајућуинтонацију и логички акценат, паузе,брзину и темпо; - споји више реченица у краћу и дужуцелину; - препричава, прича и описује и насажет и на опширан начин; - извештава о догађајима водећирачуна о прецизности, тачности,објективности и сажетости; - варира језички израз; - попуни једноставан образац укоји						
--	--	--	--	--	--	--

уноси основне личне податке; - разликује формални од неформалног говора (комуникације); - учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.						
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила; – јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну	ГРАМАТИКА Основни ниво 1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе); 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица); 1CJ.1.4.3.	Решавање проблема; Сарадња; Компетенција за учење; Комуникација; Естетичка Компетенција; Рад са подацима и информацијама.	II ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија	Реченица, реч, слог, глас, слово, субјекат, предикат, именице врста (род и број), глаголи (прошло, садашње и будуће време), придеви; обавештајна, упитна, заповедна и узвична реченица.	Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, природа и друштво, математика	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови

реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у краћу и дужу целину; – препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин.	препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне). Средњи ниво 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе); 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве); 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у				Место извођења: учионица	практични радови.
--	---	--	--	--	--	--------------------------

	номинативу; 1СЈ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго; 1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одри чности (потврдне и одричне); 1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику. Напредни ниво 1СЈ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне,					
--	--	--	--	--	--	--

	присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе). ЛЕКСИКОЛОГИЈА Основни ниво 1СЈ.1.4.4. препознаје антонимију; 1СЈ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.). Средњи ниво 1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију; 1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским					
--	--	--	--	--	--	--

	текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава. Напредни ниво 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени.					
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; – варира језички израз; – попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;	ГОВОРНА КУЛТУРА Основни ниво 1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике; 1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања; 1CJ.0.1.3. казује текст природно,	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Естетичка	III ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Фабула – редослед догађаја, препричавање, причање, описивање, аутодиктат.	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, природа и друштво	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и

– разликује формални од неформалног говора (комуникације); – учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.	поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења” или „скандирања”; 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља; 1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и	компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.			Место извођења: учионица	Њихови практични радови.
---	--	---	--	--	---	---------------------------------

	додатне информације; 1СЈ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање; 1СЈ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју; 1СЈ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ Основни ниво 1СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице; 1СЈ.1.3.2. уме да се потпише; 1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком; 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена,					
--	---	--	--	--	--	--

	назива места (једночланих), назива школе; 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре; 1СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме; 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи); 1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава; 1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.); 1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања,					
--	---	--	--	--	--	--

	зимовања, екскурзије). Средњи ниво 1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу); 1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању;					
--	--	--	--	--	--	--

	1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...); 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима; 1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији					
--	--	--	--	--	--	--

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту ; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – наведе једноставне	Компетенција сарадња Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктивни, аргументовани начин. Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Негује своју националну,	КЊИЖЕВНО СТ	Поезија, проза, драма, прича, бајка, басна, текст, књижевно-уметнички и информативни текст, народна књижевност, наслов, пасус, тема текста, поука, порука текста, ликови, песма, стих, строфа, лирска песма, аутор, дијалог, монолог, песничке слике.	Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање, описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и драматизованог текста, читање и	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

примере поређења из текстова и свакодневног живота;	културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу. Компетенција решавање проблема Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Сечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним.Провер ава применљивост решења у пракси и користи сечена знања и вештине у			тумачење књижевног дела, разумевање, примена научног. - Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке. -Пратиће се ангажовање ученика кроз однос	
--	---	--	--	--	--

	новим ситуацијама.				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: уочава и препознаје реченице по значењу и облику, врсте речи - уочава главне делове реченице: субјекат и предикат - закључују да речи у реченици имају различиту функцију и означавају место, време и начин вршења радње - дели именице на заједничке и властите;	Решавање проблема; Сарадња; Компетенција за учење; Комуникација; Естетичка Компетенција; Рад са подацима и информацијама.	ЈЕЗИК	Реченица, реч, слог, глас, слово, субјекат, предикат, именице врста (род и број), глаголи (прошло, садашње и будуће време), придеви; обавештајна, упитна, заповедна и узвична реченица.	Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање, описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

уочава род и број именица - закључују да се глаголи разликују по радњи, стању и збивању; усвајају да код глагола разликујемо облике садашњости, прошлости и будућности - усвајају знања о роду и броју придева - врше поделу придева на описне и градивне - пише по правописним правилима				драматизованог текста, читање и тумачење књижевног дела, разумевање, примена наученог. - Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке. -Пратиће се ангажовање ученика кроз однос	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -влада основном техником читања и писања латиничког текста; – користи различите облике усменог и писменог	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Фабула – редослед догађаја, препричавање, причање, описивање, аудодиктат.	Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и

изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – износи својемислишљење о тексту.	Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке			описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и драматизованог текста, читање и тумачење књижевног дела, разумевање, примена наученог. - Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке. -Пратиће се ангажовање ученика кроз однос	писмене провере степен успешности знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
---	--	--	--	---	---

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА**предмета енглески језик за 3. разред**

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Предметни исходи	Стандарди	Компетенције Опште међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључ нипој мови садржаја	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остваренос ти исхода
Ученици умеју да:представе себе и другог; поздраве и отпоздраве примењујући једноставна језичка средства;препознају и именују предмете из непосредног окружења; разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног	ПСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ПСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно.	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња	Introducor y unit What's your name?	Поздрављање и представљање; давање основних информација о себи;описивање предмета и исказива	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално	Формативн о, свакодневн о оцењивањ е усмених одговора ученика Самоевалу ација и евалуација на крају

окружења једноставним језичким средствима; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговоре на њих; постављају једноставна питања личне природе; разумеју и примењују устаљена правила учтиве комуникације.	ПСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ПСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ПСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и			ње положаја у простору, алфabet	давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-, српски језик	месеца и током појединих часова Домаћи задатак
---	---	--	--	--	---	--

	умереним темпом. ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.					
Ученици умеју да: препознају, именују и описују животиње из зоо врта ; разумеју једноставне описе и описују животиње једноставним језичким средствима; разумеју исказе у вези са способностима у ужем и ширем смислу и реагују на њих; изражавају способности у ужем и ширем смислу једноставним језичким	ПСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ПСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ПСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет, објашњење, услугу	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Pets	Описивање живих бића; изражавање способности	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак

средствима; траже информацију о туђим способностима и саопштавају шта он/она уме/не уме да ради-	ПСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ПСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности ПСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично. ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика				рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-,српски језик	Писана провера
---	---	--	--	--	--	-----------------------

; Ученици умеју да: препознају и именују предмете и појаве из непосредног окружења и учионице; разумеју једноставне описе и опишу предмете користећи кратке, једноставне изразе у комбинацији боје и именице; разумеју једноставне исказе који се односе на количине; поставе питања и саопште количине једноставним језичким средствима; разумеју и упуте једноставне изразе за скретање пажње; разумеју, упуте и реагују на похвале; разумеју и препознају сличности и разлике у животу у школама у ВБ и код нас; поштују	ПСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средстава приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ПСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ПСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ПСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	School	Описивање предмета и појава; изражавање количина, припадања, скретање пажње; похвале и захваљивање	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима; ликовно-цртежи музичко	Формативно, свакодневна оцењивања усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-вежба контролни задатак
--	---	--	----------------------	---	--	--

правила учтиве комуникације.	тематику. ПСТ.2.1.21. Искупује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ПСТ.3.1.13. Описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, претходне и планиране активности и догађаје.				васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-, српски језик	
Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју свакодневне исказе који се односе на изражавање осета; изражавају своје осете једноставним језичким средствима; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на	ПСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ПСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ПСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. уколико су праћени илустративним елементима	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња;	Food	Изражавање потреба, осета; допадања/недопадања; исказивање упозорења, једноставних научних чињеница; описив	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација на крају

њих;разумеју и реагују на једноставна упозорења; упућују кратка упозорења; разумеју кратка упутства и налоге и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју једноставне исказе везане за појаве – научне чињенице и реагују на њих; исказују научне чињенице најједноставнијим језичким средствима; уочавају сличности и разлике у начину исхране у ВБ и код нас.	и препознатљивим начином графичког обликовања ПСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба. ПСТ.3.1.21. На једноставан начин описује догађаје и обављене активности.	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву		ање врста и порекла хране	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика , видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима:, ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-,српски језик	месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера
--	--	--	--	----------------------------------	--	--

Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему;разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног окружења једноставним језичким средствима; разуме и користи једноставне исказе којима се изражава припадање и поседовање, разумеју и препознају сличности и разлике у животу ВБ и код нас; разумеју и примењују правила учтивог обраћања и ословљавања (формалног исказивања	ПСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ПСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника ПСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. који се тичу његових потреба и интересовања СТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву ; Решавање проблема; Сарадња	Countries	Описи вање предм ета и места, исказ ивање полож аја у прост ору, израж авање припа дања	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска	Формативн о, свакодневн о оцењивањ е усмених одговора ученика Самоевалу ација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак
---	--	---	-----------	--	---	--

поштовања).					настава- грађанско васпитање-,српски језик	
Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе живих бића; описују жива бића једноставним језичким средствима; разумеју и изражавају исказе у вези са (урођеним) способностима и реагују на њих; разумеју и формулишу кратке исказе који се односе на чуђење; разумеју кратка упутства и налоге и реагују на	ПСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ПСТ.1.1.16. Најједноставнијим језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику. ПСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима ПСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање ПСТ.3.1.15. Објашњава зашто му се нешто допада	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивос т и оријентација ка предузетништву ; Решавање проблема; Сарадња	Families	Описива ње живих бића;изр ажавање чуђења; изражав ање (урођени х) способно сти	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су	Формативн о, свакодневн о оцењивањ е усмених одговора ученика Самоевалу ација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-

њих;упућују кратка упутства и налоге; уочавају сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.	или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење.				самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-,српски језик	
Ученициумеју да: препознају и именују просторије у кући и места из непосредног окружења; разумеју једноставна питања и обавештења о положају у простору и реагују на њих; размењују информације о месту становања;уочавају сличности и разлике у изгледу стамбеног простора и култури становања у ВБ и код нас;поштују правила	ПСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника. ПСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка	Rooms	Описивање места; исказивање положаја у простору	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика	Формативн о, свакодневн о оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи

учтиве комуникације.	средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ПСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. ПСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.). ПСТ.3.1.15. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто	предузетништву ; Решавање проблема; Сарадња			Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-,српски језик	задатак Писана провера-
----------------------	--	--	--	--	--	---------------------------------------

	нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење					
Ученици умеју да: препознају и именују бића из непосредног окружења; разумеју једноставне описе места и описују их користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пружају кратка и једноставна обавештења о положају у простору; уочавају сличности и разлике у изгледу	ПСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ПСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ПСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична	Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Сарадња	My town	Описивање бића, места; Исказивање положаја у простору	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера

стамбеног простора и култури становања у ВБ и код нас	искуства. ПСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ПСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ПСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на				рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-, српски језик	
--	---	--	--	--	---	--

	слична питања саговорника.					
Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе живих бића и описују их користећи једноставна језичка средства; разумеју и реагују на кратке налоге, упутства и упозорења; дају кратке налоге, упутства и упозорења; разумеју једноставна обавештења о метеоролошком времену и реагују на њих; траже и дају кратка и једноставна обавештења о	ПСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ПСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ПСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ПСТ.1.1.17. Пише	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	Summer fun	Описивање живих бића; исказивање метеоролошког времена	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера

метеоролошком времену; разумеју сличности и разлике у начину одевања вршњака у ВБ и код нас.	најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ПСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ПСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на слична питања саговорника.				материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-, српски језик	
--	--	--	--	--	---	--

Ученици умеју да: препознају и именују врсте активности на летњем распусту; описују тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју једноставне исказе за изражавање расположења (емпатије и забринутости) и реагују на њих; изражавају расположење (емпатију и забринутост) једноставним језичким средствима; уочавају	ПСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ПСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ПСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ПСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.2.1.10. Разуме	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву ; Решавање проблема; Сарадња	Free time	Исказивање тренутних активности; позив на заједничку активност; исказивање расположења	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима:, ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера
---	--	---	-------------------------	---	---	--

сличности и разлике у начину провођења летњег распуста у ВБ и код нас.	најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ПСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ПСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на слична питања саговорника.				настава- грађанско васпитање-, српски језик	
Ученици умеју да: разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упућују једноставне честитке; уочавају сличности и разлике у начину прославе	ПСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ПСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивос	Festivals/Holidays	Честитање	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме Демонстративно –	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера

Божифакод нас и у ВБ; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.	најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ПСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ПСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ПСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима.	т и оријентација ка предузетништву ; Решавање проблема; Сарадња			експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, табла, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: ликовно-цртежи музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-,српски језик	
---	---	--	--	--	---	--

	ПСТ.2.1.21. Искузује допадање и недопадање, слагање и неслагање. ПСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на слична питања саговорника.					
--	--	--	--	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика				
Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању:				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, и извођење радних задатака.	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Евидентирање смајлића у е дневнику или у свесци педагошке евиденције, на основу ангажовања.	Свакодневно бележење током године
	Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	- Усмено одговарање	Свеобухватност одговора Самосталност у одговарању Правилно изговарање речи и поштовање граматичких правила	По потреби, бар једном у полугодишту
		-Редовност доношења домаћег	За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у	Свакодневно током године, праћење/

		Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	-Ученици воде евиденцију	дневник За редовно доношење домаћег задатка-5 на крају године	пресек стања за тромесечје	
			Прегледање свески	Уредност Све забележено са часова	На крају наставне године	
			Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	- Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5	Након сваке теме (4 провере које се раде цео час - по две у полугодишту и бар две провере до 15 минута-једна у првом и једна у другом полугодишту)
		- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих			Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)	По потреби
		Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност				

		репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критичкинерасуђује; .	ученика)		
			- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Сарадња у пару, укљученост оба ученика.	По потреби
Ангажовањеученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима)	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано	-Пресек стања по тромесечјима
		– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)	-Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти)	-Учесталост јављања и активност по месецима	
		– показује делимични степен активности и ангажовања (3)	--Несебичном пружању помоћи другим ученицима	-Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада	
		– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)	-	-	
				-Спреман је да помогне другима	

		– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)			
--	--	---	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Назив предмета	Математика
Циљ	Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	180 часова

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	Понављање градива другог разреда		6	6
2.	Бројеви	49	74	123

3.	Геометрија	12	17	29
4.	Мерење и мере	5	9	14
5.	Утврђивање градива трећег разреда		8	8
УКУПНО		66	114	180

ПРЕДМЕТН И ИСХОДИ	СТАНДАРД И	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈ А	Начини и попуци остваривањ а програма (Дидактичко- методичко упутство)	<i>Начин провере остварености исхода</i>
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – прочита, запише	Основни: 1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 1.1.5; 1.4.4; 1.3.1; 1.3.2. Средњи: 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4;	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући	БРОЈЕВИ	Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење	Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - демонстративн	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и

и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); – подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; – процени вредност	2.1.5. Напредни: 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5;3.3.1; 3.3.2.	ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,- Критичкипроцењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема		једноцифрени м бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \square x = b$. Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Римске цифре D, M. Разломци. Упоређивање разломака са једнаким имениоцима. Децимални	а -дијалогска -илустративна -истраживачка - диференцирана -пројектна -хеуристичка -графички радови - индивидуализована метода -ИКТ метода -метода писаних радова, -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића, Наставна средства: -геометријски прибор -модели геометријских тела -квадратна и тачкаста мрежа -предмети из	дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
---	--	--	--	--	--	---

израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запишескуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни		- Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема,- Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом Решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у		запис броја са једном децималом.	окружења -уџбеник -радна свеска -материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери...) -маказе -лепак Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво. Место извођења: учионица	
--	--	--	--	---	---	--

израз или једначину– упореди разломке облика са једнаким имениоцима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм).		различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				
---	--	---	--	--	--	--

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и	Основни: 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4. Средњи: 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5. Напредни: 3.2.1; 3.2.2; 3.2.4.	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,-	ГЕОМЕТРИЈА	Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира. Конструкције троугла и кружнице.	Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - демонстративна - дијалогска -илустративна -истраживачка - диференцирана -пројектна -хеуристичка -графички радови - индивидуализована метода-ИКТ метода -метода писаних радова, -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
--	--	--	--------------------------	---	--	--

троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.		Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема,- Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом решавања		Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.	Наставна средства: -геометријски прибор -модел геометријских тела -квadratна и тачкаста мрежа -предмети из окружења -уџбеник -радна свеска -материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери...) -маказе -лепак Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво Место извођења: учионица	
---	--	--	--	---	---	--

		проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				
--	--	---	--	--	--	--

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – чита, - упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаони ком, квадратом и троуглом);	Основни: 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.4.2; 1.4.3; 1.4.4. Средњи: 2.2.2; 2.4.2; 2.4.3; 2.4.4. Напредни: 3.4.2; 3.4.3.	Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење масе (кг, г, т). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (мм, км). Мерење запремине течности (л, дл, цл, мл, хл). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.	- За упознавање метарског система мера треба користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.). Исто тако, неопходно је и да се ученици вежбају да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.), па да по завршеном таквом мерењу	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
--	--	--	-----------------------------	---	---	---

– примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама		ваншколским искуством. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.		утврђују израчунавањем колику су грешку учинили. Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - демонстративна -дијалошка -илустративна -истраживачка -пројектна -хеуристичка -графички радови -ИКТ метода -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића, Наставна средства: Уџбеник Рана свеска Наставни листићи	
--	--	---	--	---	--

					Постери заматематику Нестандардне јединице мере Корелација: - Физичко и здравствено васпитање Различити облици трчања и ходања Места извођења: -Учионица -Школско двориште -Фискултурна сала -Парк	
--	--	--	--	--	---	--

Математика – допунска настава - годишњи фонд часова 18

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -уознаје и записује бројеве до 1000 (стотине, стотине и десетице); решава простије текстуалне задатке - математички се изражава (математички записује текстуалне задатке, једначине и неједначине и решава их) - уознаје, разликује и решава задатке са разломцима $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{1000}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{7}$ - уознаје и	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,	БРОЈЕВИ	Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика

разликује римске од арапских бројева и записује их	открива и повезује нова знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,- Критичкипроцењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема,- Решава проблем према планираној стратегији примењујући		облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \square x = b$. Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Римске цифре D, M. Разломци. Упоређивање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са једном децималом.		оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
---	--	--	---	--	---

	знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом Решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				
--	---	--	--	--	--

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -уочава и црта раван, полуправу, праву, дуж и односе међу њима, круг, угао, правоугаоник, квадрат - црта праве (паралелне, нормалне), дуж - израчунава обим квадрата и правоугаоника - уочава и црта троуглове - израчунава обим троугла	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,- Критички	ГЕОМЕТРИЈА	Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира. Конструкције троугла и кружнице. Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични
--	---	--------------------------	--	--	--

	процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, - рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- - Планира стратегију решавања проблема,- - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом решавања проблема уме да				радови.
--	--	--	--	--	---------

	одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области.				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: упоређује мере - мери дужи - мери масу - мери време (година, век) - мери запремину	Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење масе (кг, г, т). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (мм,	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у

течности (литар, децилитар, центилитар, милилитар, хектолитар) - примењује стечена знања о мерама и јединицама мере	и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара - Критички		км). Мерење запремине течности (л, дл, цл, мл, хл). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.		разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.
--	--	--	--	--	--

	процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.				
--	--	--	--	--	--

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Назив предмета	Природа и друштво
Циљ	Циљ наставе и учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	72 часа

Редни		ТИП ЧАСА	
-------	--	----------	--

број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	Обрада	Остали облици (утврђивањ е, вежбање, систематиз ација, провера)	Укупно
1.	Природа и друштво мога краја	10	5	15
2.	Услови за живот у мом крају	13	5	18
3.	Оријентација у простору и времену	11	5	16
4.	Кретање	8	4	12
5.	Материјали	6	5	11
УКУПНО		48	24	72

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРД И	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈ А	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – идентификује облике рељефа у свом крају; – идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; – илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; – примени правила	1ПД.1.6.1 , 1ПД.1.6.2, 1ПД.2.6.1, 1ПД.2.6.2, 1ПД.2.6.3, 1ПД.1.5.1, 1ПД.1.5.2, 1ПД.1.5.3, 1ПД.2.1.1. 1ПД.2.5.1, 1ПД.2.5.2, 1ПД.2.5.3. 1ПД.3.1.1, 1ПД.3.5.1, 1ПД.3.5.2.	Одговорно учешће у демократском друштву-има позитиван став према поштовању људских права и слобода. Сарадња-поштује друге као равноправне чланове групе Решавање проблема-самостално или консултује друге у решавању проблема. Рад са подацима и информацијам	I ПРИРОДА И ДРУШТВО МОГА КРАЈА	Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају. Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом крају. Групе људи: становници и народи краја (права и	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседиРазговор Посматрање илустрација у уџбенику и разговор(пород ица, празници, дечја права...)Игра-Разредна телевизија-деца сама праве емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа

друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; – повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе; – представи резултате истраживања; – повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; – примени правила безбедног понашања у саобраћају; - повеже резултате рада са уложеним		а- користи податке из различитих извора.		обавезе; обичаји; суживот). Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност. Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла. Течно, гасовито и чврсто	личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада-или понекад треба слагати...); Истраживачки рад(рељеф, стан овници. занимања; саобраћај у нашем крају...) Извођење једноставних огледа(вода, ваздух) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка,	ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.
--	--	--	--	--	---	--

трудоm.				стање воде. Кружење воде у природи. Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела.	писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Музичка култура Песме (о природи; Стране света) Српски језик На селу-говорна вежба У граду-говорна вежба Упознајте мој крај-говорна вежба А ово је моја школа-говорна вежба Грађанско васпитање Права деце Да	
---------	--	--	--	---	---	--

					кажем слободно Верон аука- Божић Место извођења: учионица, часов и у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; – повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;	1ПД.1.1.1, 1ПД.1.3.1, 1ПД.2.3.1, 1ПД.2.3.2, 1ПД.3.3.1, 1ПД.1.1.2, 1ПД.1.1.6, 1ПД.1.2.3, 1ПД.2.1.1, 1ПД.2.1.3, 1ПД.2.1.5, 1ПД.2.1.6, 1ПД.2.2.3, 1ПД.3.1.1, 1ПД.1.5.4, 1ПД.1.5.5, 1ПД.2.2.4.	Комуникативна компетенција, Компетенција за учење, Дигитална компетенција, Компетенција за сарадњу, за одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини, Одговоран однос	II УСЛОВИ ЗА ЖИВОТ У МОМ КРАЈУ	Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама: - Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; - Водене животне заједнице: бар е, језера и реке. Култивисане	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи Разговор Посматрање илустрација у уџбенику и разговор(пород ица, празници, дечја права...)Игра- Разредна телевизија-деца сама праве	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа

– очита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; – прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; – илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; – примени поступке (мере) заштите од заразних болести; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		према здрављу.		животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести(грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње	емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада-или понекад треба слагати...); Истраживачки рад(рељеф,стан овници.занимања;саобраћај у нашем крају...) Извођење једноставних огледа(вода,ваздух) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна,	ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.
--	--	-----------------------	--	--	--	--

– представи резултате истраживања; - повеже резултате рада са уложеним трудом.				(крпељи, вашке).	демонстративна, текстуална амбигуитетна, ијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Музичка култура Песме (о природи; Стране света) Српски језик На селу-говорна вежба У граду-говорна вежба Упознајте мој крај-говорна вежба А ово је моја школа-	
--	--	--	--	-------------------------	--	--

					говорна вежба Грађанск о васпитање Пра ва деце Да кажем слободно Верон аука- Божић Место извођења: учионица, часов и у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; – опише пут којим се може стићи од једне	1ПД.1.4.2, 1ПД.1.4.3, 1ПД.1.4.4, 1ПД.2.4.3, 1ПД.2.4.4, 1ПД.2.4.5, 1ПД.3.4.1, 1ПД.1.6.4, 1ПД.1.6.5, 1ПД.1.6.6, 1ПД.2.6.4, 1ПД.2.6.5, 1ПД.2.6.7.	Комуникативна компетенција, Компетенција за учење, Дигитална компетенција, Компетенција за сарадњу, За одговорно учешће у демократском	III ОРИЈЕНТАЦИ ЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије“ перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи,

до друге тачке помоћу плана насеља; – идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; – користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости – прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; - повеже резултате рада са		друштву, Одговоран однос према околини, Рад са подацима и информацијама.		боје, картографски знаци). Мој крај на географској карти Републике Србије. Временске одреднице (датум, година, деценија и век).	хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Српски језик Бринемо о здрављу-говорна вежба Место извођења: учионица, часови и у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи); час у кабинету за информатику	тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усне и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске
--	--	---	--	--	--	---

уложеним трудом.					(Рачунар као извор информација)	белешке.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; – повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; – разликује природне и вештачке изворе светлости; – повеже	1ПД.1.4.1. 1ПД.2.4.1. 1ПД.2.4.1. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5.	Компетенција за учење- способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,открива и повезује нова знања;користи могућности ваншколског учења,негује и развија лична интересовања Предузимљивост и оријентација капредузетништву- прилагођава се економским и друштвеним променама усмерен је на	IV КРЕТАЊЕ	Кретање тела попутањи (правилинијско и криволинијско). Утицај јачине деловања на пређено растојање тела. Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике,	Прикупљање информација изразличитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем

промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или		развој нових вештина које примењује у практичном раду, учествује у активности са другима у оквиру своје тимске улоге Дигитална компетенција- приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин.		вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке. Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.	пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација: Ликовна култура(Цртање,Линије) Место извођења: учионица	постигнућа ученика оценом Усне и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.
---	--	---	--	--	--	---

цртежом и др.); сарађује са другима на заједничким активностима						
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује повратне и неповратне промене материјала; – уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност; боја; густина; – одабере материјале који по	1ПД.1.3.4, 1ПД.1.3.5, 1ПД.1.3.6, 1ПД.2.3.3, 1ПД.2.3.4, 1ПД.2.3.5, 1ПД.2.3.6, 1ПД.3.3.2.	Решавање проблема; Сарадња; Компетенција за учење- способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,открива и повезује нова знања;користи могућности ваншколског учења,негује и развија лична интересовања Комуникација; Естетичка компетенција;	V МАТЕРИЈАЛИ	Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање ,топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко,	Практичан рад ученика(прављење предмета од различитих материјала)Истраживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање(глатка и храпава подлога...);- својства материјала Игра(Погоди који је предмет) Посматрање	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем

топлотној проводљивост и највише одговарају употреби у свакодневном животу; – објасни како рециклажа помаже очувању природе; – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; – повеже резултате рада са уложеним трудом; - представи резултате истраживања.		Рад са подацима и информацијама; Дигитална Компетенција.		сок од лимуна). Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца). Значај рециклаже.	илустрација и разговор(употреба и значај материјала за човека....) Једноставни огледи(испитивања својстава материјала) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна ,текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни	постигнућа ученика оценом Усне и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.
---	--	--	--	---	--	---

				Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња. Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.	радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација: Ликовна култура -Од старог-ново Место извођења: учионица	
--	--	--	--	--	---	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Назив предмета	Ликовна култура
Циљ	Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван односпрема култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	72 часа

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	Материјали	21	7	28
2.	Композиција	16	8	24
3.	Споразумевање	4	8	12
4.	Простор	6	2	8
УКУПНО		47	25	72

ПРЕДМЕТН И ИСХОДИ	СТАНДАР ДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим	-	Естетичка компетенција - препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност Компетенцијасарадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	I МАТЕРИЈАЛ И	Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који	-Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи..) - Анализом свог рада -Анализом радова осталих ученика -Цртањем употребних предмета - Час у природи посматрање	Однос према раду: (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке, одржава прибор и радни простор...); – однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан је...); – однос према другима (поштује договорена правила понашања,

продуктом; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; – изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама.				могу да се користе као алатке (пера, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре. Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...).	ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (своје собе, куће, школе) Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима) Одељенским изложбама радова. Уређивањем паноа коришћењем различитих ликовних и неликовних	спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); – разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); – повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне радове...); – вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно
---	--	--	--	--	---	--

				Значај рециклирања, уметничка рециклажа.	материјала урадити дораду типа Роршахове мрље да би добили слику користећи другу врсту материјала – слободно одабрану потреб ни или неупотребни предмет као изапочети цртеж преобликовати користећи различ ите материјале Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад Корелација: Природа и друштво- Од	образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); – употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју). Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевањ е, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника.
--	--	--	--	---	---	--

					чега су предмети око нас Материјали и њихова својства (меко, тврдо; провидно, непровидно; храпаво, глатко) Место извођења: Учионица	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; –изрази одабране садржаје изразом лица,		Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност; ученик влада основним значењем појма култура Компетенција сарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	II КОМПОЗИЦИЈА	Композиција. Дводимензионална и тродимензионална композиције, организација композиције, равнотежа. Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, пројектна настава Место извођења: учионица	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакује, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника.

положајем тела, покретима или кретањем;						
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: –изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; –користи одабране податке и информације као подстицај за	-	Компетенција сарадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Дигитална компетенција – уме да претражује и користи ИКТ	III СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације. Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње...	Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа; стицање знања о настанку цртаног филма; његове намене) Формирањем целине од више делова(илустровање приче, бајке кроз слике.) Читање стрипа (његово посматрање, анализа, разумевање	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакује, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника – однос према раду (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке,

стваралачки рад; –протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;				Пејзаж, портрет, аутопортрет. Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...	постојања истог, његове намене) Цртање и бојење амбалаже и рекламног материјала Прављење плаката, билборда Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна Корелација: Природа и друштво: Производи Српски језик Прича по низу слика Место извођења: учионица	одржава прибор и радни простор...); – однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан је...); – однос према другима (поштује договорена правила понашања, спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); – разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); – повезивање (повезује и пореди познате и нове
--	--	--	--	---	---	--

						информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне радове...); – вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); – употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју).
--	--	--	--	--	--	---

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; – учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	-	Компетенција одговорно учешће у демократском друштву -негује своју културну баштину, понаша се одговорно у друштву.. Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност;ученик влада озновним значењем појма култура Компетенцијасарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	IV ПРОСТОР	Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама...	Посета значајних објеката изнајближег окружења Посета библиотеци Посета позоришту Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Анализа ученичких радова Доживљај током боравка на планини, мору... описивање,илустрација Облик рада: фронтални,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање,оригиналност, вербално изражавање, употреба техника– однос према раду (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке, одржава прибор и радни простор...); – однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан
---	---	---	--------------------------	--	---	--

				Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.	групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна Корелација: Пр и да и друштво: Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Место извођења: учионица	је...); – однос према другима (поштује договорена правила понашања, спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); – разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); – повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне
--	--	--	--	---	---	---

						радове...); – вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); – употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју).
--	--	--	--	--	--	---

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Назив предмета	Музичка култура
Циљ	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав премамузици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Разред	Трећи
Годишњи фонд	36 часова

часова

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђива ње, вежбање, систематиз ација, провера)	
1.	Слушање музике	19	2	21
2.	Извођење музике	10	4	14
3.	Музичко стваралаштво	1		1
УКУПНО		30	6	36

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРД И	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и попусти остваривањ а програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и	-	Компетенција комуникација -Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. -Изражава своје ставове, мишљења, осећања, напозитиван, конструктиван и аргументован начин. -Користи на одговарајући	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: Српски језик, Ликовна култура, Природа и	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање.

изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима.		и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву -Негује своју националну културну баштину. -Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке акције). Компетенција сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Дигитална компетенција -Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу.		и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације	друштво Место извођења: учионица	
---	--	--	--	--	--	--

				значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и	-	Компетенција комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. - Изражава своје ставове, мишљења,	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације Правилан начин певања –	-ПЕВАЊЕ ПЕСАМА - изражајно читање текста песме и изражајно певање песме, понекад и демонстрирање ,	Посматрање ангажованости на часу Разговор са учеником Усмено испитивање Певање бројалица и песама по

расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом;		осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. - Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву - Негује своју националну културну баштину. - Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке акције). Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Компетенција сарадња - Активно и		држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, а1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти иначини свирања на њима.	(учитељ), ученици са учитељем певају песму по строфама, певање песме у целини, изражајно певање песме без пратње); - надпевање по групама; -ИЗВОЂЕЊЕ БРОЈАЛИЦЕ - учитељ изводи бројалицу у целини, затим по деловима, ученици са учитељом изводе бројалицу по деловима, затим је спајају у целину, могу је пратити штапићима, звечкама,	слуху. Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима.
---	--	--	--	--	---	---

– објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама .		конструктивно учествује у раду групе или пара. Естетичка компетенција - Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска културна баштина. - Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности. - Препознаје и развија сопствене стваралачке		Инструменталн апратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима ина алтернативним изворима звука. Музички бонтон.	конзервама; -МУЗИЧКА ИГРА - ученици прате и изводе упутства учитеља; -СВИРАЊЕ НА НАПРАВЉЕН ИМ МУЗИЧКИМ ИНСТРУМЕНТИМА (штапићи, звечке, конзерве....) Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица Методе рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, исторички рад, метода	
--	--	--	--	---	---	--

					стваралачког рада Наставна средства: текстовна наставна средства, аудитивна наставна средства, помоћна техничка средства Корелација: Српски језик- Мој друг,моја другарица (Говорна вежба); Играмо се гласовима, словима, речима;Приро да и друштво-Јесен, Зима, Пролеће, ПразнициФизи чко и здравствено васпитање- Иде маца око тебе, Ко	
--	--	--	--	--	--	--

					пре до мене, Разбрајалице за игру- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Место извођења: учионица	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање;	-	-	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО	Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне	-Подстицање и развијање жеље за изражајнијим певањем; -Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; -Опонашање звукова из	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања,

– осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.				приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.	околине, спонтано или договореном импровизацијом (звучи у кући, звучи града, звучи у природи); -Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова; -Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно дечјим инструментима ; -Слободан, импровизиран звучни разговор остварен једним од	уложен труд и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.
--	--	--	--	---	---	--

					претходно наведених начина; -Мале, договором састављене музичке игре уз покрет; Облик рада: фронтални, рад у групи, индивидуални Методе рада: монолошка, дијалошка, слушање аудио-примера, илустративно-демонстративна метода Наставна средства: Текстовна наставна средства, аудитивна средства, помоћна техничка средства, илустративно-демонстративна средства	
--	--	--	--	--	---	--

					Корелација: Физичко васпитање- Народне игре Српски језик- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО Место извођења: учионица	
--	--	--	--	--	--	--

Назив предмета	Физичко и здравствено васпитање
Циљ	Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	108 часова

Редни		ТИП ЧАСА	
-------	--	----------	--

број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	Обучавање	Увежбавање	Укупно
1.	Физичке способности	НА СВИМ ЧАСОВИМА 6		6
2.	Моторичке вештине	42	60	102
3.	Физичка и здравствена култура	НА СВИМ ЧАСОВИМА		
УКУПНО		42	66	108

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; комбинује усвојене моторичке	ФВ.1.1.1.Унапређује моторичке способности ФВ.1.1.2.Правилно изводи једноставније вежбе обликовања, са и без реквизита ФВ.1.1.3.Разуме значај правилног држања тела за здравље ФВ.2.1.1.Примењује самостално научени комплекс јутарње	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другима истражује,открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван однос према учењу.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТ И	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте,реквизити,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској

вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања.	гимнастике ФВ.3.1.1. Правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела	Има позитиван став према учењу. Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према		физичког развоја и моторичких способности.	клуба, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клуба, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, сапун, обруч и, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, штопер и а Корелација: Математика: геометрија, бројеви, мерење и мере Српски језик: Вођени и слободни разговор. Говорни предлози. Усмена порука. Разговорна,	опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.
---	---	--	--	---	---	--

		здрављу. Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (			ситуационе и језичке игре. Природа и друштво :Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом).Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор.Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на	
--	--	---	--	--	---	--

		свакодневни говор у приватном и јавном животу).			временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надлактицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху	
--	--	---	--	--	--	--

					различитог садржајаи карактера.Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме.Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за	ФВ.1.2.1.Прави лно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.2.2.Зна правилно да скаче удаљ згрчком варијантом технике и мери дужину скока ФВ.1.2.3.Зна правилно да скаче увисваријантом	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другимаистражује,открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу.Има	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	-Ходање и трчање- Садржај: Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера,	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској

вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења.	технике маказице ФВ.1.2.4.Правишно изводи вежбе на тлу ФВ.1.2.5.Правишно изводи вежбе на греди и шведској клупи ФВ.1.2.6.Познаје правила спортских елементарних игара ФВ.2.2.1.Правишно изводи прескоке ФВ.2.2.2.Правишно изводи вежбе на вратилу ФВ.2.2.3.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбал и “Између четири ватре”, примењујући основну технику, неопходна правила и	позитиван став према учењу.Користи различитеизворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност.Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговораноднос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу.	– ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма , – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 m – елементарне игре са трчањем. -Скакање и прескакање-	лопте,реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,сандук,обруч и,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,штоперница Корелација: Математика: (геометрија) Геометријске фигуре: круг,правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и изломљена линија.Затворена	опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак Ученика.
--	--	--	--	--	---

	сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других ФВ.2.2.4.Правилно изводи основне ритмичке вежбе са лоптом и вијачом ФВ.2.2.5.Правилно изводи плес и народно кола предвиђена за трећи разред ФВ.3.2.1.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбали “Између четири ватре”, примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен	Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора.Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор		Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. -Бацање и хватање- Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из	и отворена линија.Тачка и линија. Дуж.(бројеви) Бројање, писање и читање бројева.Редни бројеви.(мерење и мере)Мерење дужине нестандартним јединицама мере. Српски језик:(језичка култура) Вођени и слободни разговор.Говорни предлошци.Усмена порука.Разговорне, ситуационе и језичке игре. Природа и друштво:(ја и други) Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне	
--	--	---	--	--	--	--

	сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.	уприватном и јавном животу).		места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 360 степени. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем,	потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). (здравље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и	
--	--	------------------------------	--	---	--	--

				додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање). Пузања, вишења, упори и пењања Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 180 степени, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји	ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: (извођење музике) Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху	
--	--	--	--	--	--	--

				Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обеа ногама. Вежбе на тлу Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених	различитог садржајаи карактера.Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме.(музичко стваралаштво)Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица.	
--	--	--	--	--	---	--

				вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. Вежбе равнотеже Основни садржаји Мала вага на тлу, клучи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге.		
--	--	--	--	--	--	--

				Ходање уназад на греди. Састав из другог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 90степени и 180степени. Састав из другог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 180степени. Одељенско такмичење. Вежбе са реквизитима Вежбе		
--	--	--	--	--	--	--

				обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита Плес и ритмика Основни садржаји Народно коло		
--	--	--	--	---	--	--

				и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред- назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежбаса вијачом Полигони Кобиновани полигон од усвојених		
--	--	--	--	--	--	--

				вештина (вежби)		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује	ФВ.1.3.1.Зна основне појмове везане за физичко вежбање ФВ.1.3.2.Познај е основна начела безбедности у сали, на игралишту и учионици ФВ.1.3.3.Примењује здравствено-хигијенске мере ФВ.2.3.1.Зна основна правила Мини - рукомета,	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другима истражује, открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има позитиван став	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и костимога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми;

здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; вреднује успех у вежбању.	“Футсала” и “Између четири ватре” ФВ.2.3.2.Позитивно вреднује успешне потезе и уложени труд свих учесника у игри, уз подстицање свих учесника у игри ФВ.3.3.1.Зна утицај физичког вежбања	према учењу.Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу.		и вежбање.	клуба, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клуба, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, сандук, обруч и, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, штоперница Корелација: Математика: (геометрија) Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и	– активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.
---	--	--	--	-------------------	--	---

		Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора.Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор			линија. Дуж. (бројеви) Бројање, писање и читање бројева.Редни бројеви. (мерење и мере) Мерење дужине нестандартним јединицама мере. Српски језик: (језичка култура) Вођени и слободни разговор.Говорни предлошци.Усмена порука.Разговорне, ситуационе и језичке игре. Природа и друштво: (ја и други) Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање, храна,вода,спавање	
--	--	--	--	--	---	--

		уприватном и јавном животу).			е и потреба за тоалетом). (здравље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после,	
--	--	------------------------------	--	--	--	--

					јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: (извођење музике) Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клубу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држа ње тела и дисање – правилан начин певања. Пра вилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певањ е песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање	
--	--	--	--	--	--	--

					песама уз покрет – песме уз игру инародне песме. (музичко стваралаштво) Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша. Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица	
--	--	--	--	--	---	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	Грађанско васпитање
Циљ	Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активноучествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократскогдруштва.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	36 часова

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРД И	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривањ а програма (Дидактичко- методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – својим понашањем показује да прихвата различитост других; – препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког		Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања а. Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Зна дејча и основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење.	ЉУДСКА ПРАВА	Различитост Живот у заједници у којој би сви људи били исти (по полу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању). Различитост као богатство једне друштвене заједнице. Отвореност и затвореност за различитости. Различитости у нашој локалној заједници. Равноправност	Интерактивна Радионица. Представљање покретом, цртежом Прављење беца, стрипа Игровне активности Искуствено учење кроз размену у групи Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни Методе рада: - дијалогска - илустративно-демонстративна	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама,

ЊИХОВОГ ЛИЧНОГ СВОЈСТВА; – се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама.				мушкараца и жена Уважавање разлика уз једнакарава, одговорности и могућности. Дечаци и девојчице – сличности и разлике, иста права и могућности. Осетљиве друштвене групе Групе којима је услед специфичних разлика потребна додатна подршка како би имале исте шансе и могле равноправно да се укључе у живот заједнице и остваре своје потребе и	а - интерактивна - истраживачка - игра улога Наставна средства: Уџбеник, потребан материјал Корелација: Природа и друштво:Ја и други, Породични дом, школа . Српски језик:Р азговорне, ситу а ције и језичке игре. Сценска инпровизација. Вођени и слободни разговор. Музичка култура: Кад си срећан. Ликовна култура:Ликов на култура и окружење.	наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна реше ња. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу,
---	--	--	--	---	---	--

				права. Стереотипи и предрасуде Упростићено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога (сви дечаци су, све девојчице су, сви Роми су). Негативно мишљење појединаца о некоме ко се не познаје довољно. Стереотипи и предрасуде као основ за дискриминацију. Дискриминација Неједнако поступање	Односи у видном пољу Место извођења: учионица	како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
--	--	--	--	---	---	---

				према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства (пол, узраст, вера, националност, образовање, инвалидитет), што за последицу има нарушавање њихових права и достојанства. Једнако поступање према неједнакима као вид дискриминациј е. Етикетирање, ружни надимци као вид дискриминаци је.		
--	--	--	--	---	--	--

По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; – објасни разлику између саосећања, солидарности и сажалења на датом примеру; – укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; – наведе неколико институција у		Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Локална заједница Место где грађани задовољавају највећи број својих потреба и остварују највећи број својих права. Потребе и права које деца задовољавају у локалној заједници – за образовањем, здравственом заштитом, одмором, игром, учествовањем у спортским, културним и уметничким активностима. Комуналне	Интерактивне радионице. Искуствено учење кроз размену у групи Представљање покретом Цртање на задату тему Прављење паноа Игровне активности Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни Методе рада: - дијалогска - илустративно-демонстративна - интерактивна - истраживачка - игра улога Наставна средства: Уџбеник,	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују
--	--	---	-----------------------------------	--	--	---

свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; – наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; – тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; – наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; – опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници.				услуге Услуге од општег интереса за све грађане локалне заједнице – вода, превоз, путеви, паркинг, отпад, Локалне заједнице у области образовања, културе, здравља, спорта и рекреације, очувања околине, безбедности, верске организације. Активности и допринос удружења грађана у локалној заједници. Наша локална заједница Брига наше локалне	потребан материјал Корелација: Природа и руштво: Породични дом, школа, локална заједница Српски језик: Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска импровизација. Вођени и слободни разговор. Музичка култура: Другарство. Физичко васпитање: Бацања и хватања. Место извођења: учионица	чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам,
--	--	--	--	--	---	---

				заједнице о потребама и правима својих грађана,. Брига наше локалне заједнице о деци различитих својстава (пол, узраст, сиромаштво.		колико су креативни.
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; – укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ		Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Солидарност Потреба узајамне бриге и одговорности међу људима. Лажна солидарност. Разлика између саосећања, сажаљења и солидарности. Примери акција солидарности у нашој локалној заједници (мобе,	Интерактивне Радионице. Искуствено учење кроз размену у групи Представљање покретом Цртање на задату тему Игровне активности Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених

и подршка; – објасни разлику између саосећања, солидарности и сажалења на датом примеру; – укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; – наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; – наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; – тражи помоћ у ситуацијама кршења својих		и препознаје своје место и улогу у групи или пару. Компетенција-комуникација Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Изражава своје ставове, мишљења, осећања а, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Познаје различите облике комуникације и њихове одлике.		добровољно давање крви и хуманитарне акције за лечење болесних, СМС акције прикупљања новца). Ситуације у којима свакоме може бити потребна помоћ (болест, сиромаштво, ратови, поплаве, земљотреси, пожари, миграције). Медији као подршка солидарности. Волонтирање Добровољно ангажовање појединаца и група у пружању помоћи људима,	- групни Методје рада: - дијалогска - илустративно-демонстративна - интерактивна - истраживачка - игра улога Наставна средства: Уџбеник, потребан материјал Корелација: Српски језик: Вођени и слободни разговор. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска импровизација. Природа и друштво: Групе људи-удружења Ликовна култура: Ликовна култура и окружење.	питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају
---	--	---	--	--	---	--

или туђих права; – наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; – опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници; – пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – заједно са осталим ученицима				животињама, биљкама. Мотиви волонтера – веровање у снагу узајамне помоћи, човекољубље и хуманост. Волонтерске акције ученика/ученица а школе у локалној заједници (чишћење јавних површина, сађење биљака, помоћ старим људима, удомљавање напуштених кућних љубимаца). Активности волонтера Црвеног крста у нашој локалној заједн	Односи у видном пољу. Место извођења: Учионица	сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
---	--	--	--	--	---	---

учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.				ици.		
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; – наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; – тражи помоћ у ситуацијама		Компетенција комуникација Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Изражава своје ставове, мишљења, осећања. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Планирање и извођење акције солидарности у локалној заједници Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ. Одређивање циља акције. Припрема плана акције – подела улога, договор о роковима,	Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије,	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да

кршења својих или туђих права; – наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; – опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници; – пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – заједно са осталим		заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи. Критички процењује свој рад и рад чланова групе, и уме да представи резултате рада. Компетенција предузетништво: Развија нове вештине и примењује их у практичном раду. Учествоје у самосталним и тимским пројектима.		начину реализације.	текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље. Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару- групни Методе рада: - дијалогска - илустративно - демонстративна - интерактивна - истраживачка	се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како
--	--	--	--	----------------------------	---	---

ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.					- игра улога Наставна средства: Уџбеник, потребан материјал Корелација: Српски језик:Сценско извођење текста. Писање обавештења, писма. Природа и друштво: Човек ствара. Ликовна култура: Ликовна култура и окружење. Место извођења: учионица.	једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.
--	--	--	--	--	---	--

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ВЕРСКУ НАСТАВУ (православни катихизис)

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Редни број теме	Тема/област	обрада	понављање	вежбе	систематизација	укупно	МЕСЕЦИ									
							IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
I	УВОД	1	/	/	/	1	I 1									
II	БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	5	2	/	/	7	II 3	II 4								
III	БОГ НАС ВОЛИ	5	2	/	/	7		III 1	III 4	III 2						
IV	ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	4	3	/	/	7				IV 2	IV 3	IV 2				
V	ЛИТУРГИЈА-ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ	5	2	/	/	7							V 4	V 3		

VI	ЧОВЕК И ПРИРОДА	3	3	/	1	7								VI 1	VI 4	VI 2
УКУПНО	6	23	12	/	1	36	4	5	4	4	3	2	4	4	4	2

Кључни појмови: стварање, свет, Бог, човек, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, молитва, чување.

Редни број	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
---------------	--------	------------------	-------------------	-------------------------------	--

I	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: <i>Когнитивни аспект:</i> • сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; • уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <i>Афективни аспект:</i> • жели да активно учествује на часовима верске наставе.	УВОД	Реализацијом програма у 3. разреду треба да се покаже: да свет није самобитан, већ да га је створио Бог Отац слободно, из љубави, и то као конкретне врсте и бића и да постојање света зависи од воље другог, односно од Божије воље. Овим се постиже веома важан услов за даље разумевање хришћанске науке, а што се огледа у следећем: • Бог је створио свет као конкретне врсте ни из чега (узрок постојања света јесте Божја слобода); • Последице створености по природу и њено постојање (конкретност врста и бића значи њихову међусобну раздјељеност – индивидуалност, али и њихову потенцијалну пропадљивост, смрт); • Бог Отац је слободно и из љубави створио свет заједно са Сином и Духом, са жељом да свет вечно постоји у заједници слободе и љубави с Богом преко човека; • Стварање човека на крају свега створеног по “икони и подобију	<i>Компетенција за учење</i> • Има позитиван и одговоран однос према учењу. <i>Комуникација</i> • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. <i>Сарадња</i> • доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. <i>Врсте наставе</i> Настава се реализује кроз следеће облике наставе: • теоријска настава (34 часова) • практична настава (2 часа) <i>Место реализације наставе</i> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању.
---	---	------	--	---	--

II	• препознати неке елементе библијске повести о стварању света; • моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести; • моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; • моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; • моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; • уочити да је човек сличан Богу.	БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	1. Чињеницом да је Бог створио свет слободно, указујемо на то да је биће, односно постојање природе, израз слободе једне личности, односно личности Бога. Тиме се биће, односно постојање, ослобађа нужности, тј. природне детерминисаности и постаје израз слободе личности. 2. Будући да је Бог Отац створио свет из љубави, то значи да је тај свет Богу врло драг и да га је створио да буде вечан. Зато уништавање природе значи грех и мржњу према Творцу. 3. Стварање света ни из чега, као скуп конкретних врста и бића која су раздвојена међу собом временски и просторно, указује да су створена бића друге природе у односу на Божанску (нису створена из Божије природе, створена су ни из чега) и да су зато смртна по природи. Свет, зато што је створен ни из чега, не може постојати сам за себе, мимо заједнице са Богом, зато што створена бића немају природних сила које би могле да их држе у бескрајном постојању.	<i>Компетенција за учење</i> • Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. <i>Естетичка компетенција</i> • Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. <i>Комуникација</i> • Изражава своје ставове, мишљења	Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада: - Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. - Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. - Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
----	---	-----------------------------------	--	--	--

III	<i>Когнитивни аспект:</i> •знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; •препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; •увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; •увидети да Бог жели да свет постоји вечно; •увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздвојени; •увидети различитост која постоји између Бога и створеног света; •знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет;	БОГ НАС ВОЛИ	4. То што је Бог на крају створио човека по “икони и подобију Божијем”, указује на то да природа не може вечно да постоји без човека, односно без личности, да је човек створен са циљем да он сједини сва бића међу собом и да их сједини са Богом тако што ће се сам сјединити с Њим. Човек је икона Божија и разликује се од свих других бића зато што је слободан - личност, односно што има моћ да преко слободе, изражене као љубав према другим бићима, чини та бића апсолутним, непоновљивим и делом своје личности. Истовремено, човек као личност, тј. У заједници слободе изражене као љубав према Богу, постаје и део Божије личности, а преко човека то постаје и читава природа. У том искуству љубави према другој личности човек је једино биће које види ограниченост и смртност створене природе, односно њену угроженост небићем. Зато тежи да такво стање превазиђе, услед чега се јавља потреба за Богом и заједницом с Њим, али из такве тежње проистиче и стварање историје, уметности, односно	<i>Компетенција за учење</i> •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. <i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Одговоран однос према околини</i> •Сагледава које активности (обрасци понашања) на	-Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. -Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
-----	--	--------------	---	--	---

IV	<i>Когнитивни аспект:</i> •уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека; •проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу; •уочити да нема љубави без служења ближњима; •упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. <i>Афективни аспект:</i> •бити подстакнут да љубав препознаје као служење; •знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим.	ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	За реализацију овог програма треба користити: дечја искуства која указују на то да кад нешто из љубави направимо, онда је то за нас најлепше; да нам је увек тешко кад се растајемо од оног кога волимо, као и да кад волимо неког, не примећујемо да нам нешто недостаје, односно у тој личности као да је све садржано. Треба градити свест о томе да је вера човека у бесмртност основ целокупне људске прогресивне цивилизације. У реализацији програма треба пре свега имати на уму литургијско искуство постојања света, као заједнице с Богом преко једног човека, Исуса Христа, начелника на Литургији.	<i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Естетичка компетенција</i> <i>Комуникација</i> •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <i>Одговоран однос према околини</i> •Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу,	-Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата;
----	--	------------------------------------	---	--	---

V	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознати да је Литургија захвалност Богу; • уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; • уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; • увидити везу Литургије и спасења човека и света; • проширити своја знања о празнику Васкрсења; • увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; • усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте“ <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут да учествује на	ЛИТУРГ И-ЈА ПРЕОБРА -ЖЕНИ СВЕТ	Тему Стварање човека... треба обрадити такође на основу Св.Писма, али за њено тумачење треба користити и другу помоћну литературу. Оно што је важно да ученици уоче у вези са стварањем човека јесте то да је човек у природној вези са свим оним што је Бог претходно створио, као и да се разликује од свих створених бића. Та разлика се огледа и у томе што је човек слободан, а та слобода се манифестује на тај начин што човек жели да постоји слободно у односу на природу која га окружује, као и у томе да кад човек воли једно биће, онда жели да то биће буде вечно, односно бесмртно, и зато се не мири са његовом смрћу и губитком; да је човек створен на крају и да има свој задатак због кога је створен, а то је да се брине о свим створењима, да их сједини са собом, а на крају и са Богом, на тај начин што ће он сам бити у јединству с Њим.	<i>Одговорно учење у демократском друштву</i> • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. <i>Одговоран однос према здрављу</i> <i>Рад с подацима и информацијама</i>	У раду са ученицима користиће се разноврсни облици рада прилагођени садржајима који се обрађују: -Фронтални; -Индивидуални; -Дијалошки; -Тимски; -Групни; -Илустративни; -Практични.
---	---	---	--	--	---

VI	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознати личну одговорност за творевину; • увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет; • увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; • препознати представе које приказују догађаје везане за стварање света; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. <i>Афективни аспект:</i> • бити подстакнут на очување природе и своје животне	ЧОВЕК И ПРИРОДА	Тему Евхаристија као свет у малом треба реализовати кроз опис литургијске структуре на основу кога ће се закључити да је човек створен са циљем да уједини сву природу и да је преко себе сједини са Богом чиме ће се превазићи смрт уприроди, што значи да је човек створен да буде свештеник у природи. Опис Литургије треба довести у везу са описом стварања света и човека који се налази у 1.Мој.1и2. Православна иконографија природу увек доводи у везу са човеком и зависност од човека. Показујући иконе ученицима, треба указати на оне елементе који то потврђују. Природа никад није насликана као самостална, већ су, на пример, планине, као и дрвеће, увек нагнути ка центру иконе где је Христос или неко од светитеља.	<i>Одговорно учење у демократском друштву</i> • Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву; • Негује своју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу. <i>Комуникација</i> • Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. <i>Рад с подацима и информацијама</i> <i>Дигитална компетенција</i>	Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова. Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика;
----	---	-----------------	---	--	---

Међупредметно повезивање

По садржајима верске наставе, међупредметно повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета: Српски језик, Природа и Друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Чуvari природе.

План провере оставрености исхода				
Шта пратимо		Поступак оцењивања	Иструенти оцењивања	Време
Процењуј у се: вештине изражавања и саопштавања; разумевања, примена и вредновања научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: ● Усмено испитивање; ● Писмено испитивање; ● Посматрање понашања ученика; ● Редовно доношење домаћег задатка; ● Прегледање свеске; ● Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. - Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
	<u>Оцену истиче се добија ученик који:</u> -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се	-Комисија ученика и Наставника.	Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима.	Пресек стања по тромесечју

изражавањ е; вештине и решавање задатака.	заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/ припремљен је за час.	-Усмено одговарање.	Свеобухватност одговора; Хронолошка и појмовна прецизност; Хоризонтално и вертикално повезивање градива; Самосталност у одговарању.	По потреби, бар једном у полугодишт у
	<u>Оцену добар добија ученик који:</u> -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <u>Оцену задовољава добија ученик који:</u>	-Описно оцењивање.	На основу целокупног рада ученика током полугођа.	На крају полугодишта и школске године
		-Редовност доношења домаћег.	За три недоношења домаћег минус у свеску, а након опомене и у дневник као активност.	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на тримесечју
		-Прегледање свески.	Уредност; Све забележено са часова.	Три пута у једном полугођу
		- Писане провере (једном у полугођу), свеска евиденције.	На основу целокупног рада ученика током полугодишта.	По потреби

	-у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; -већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; -у довољној мери критички расуђује; -показује делимични степен активности и ангажовања.	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције. - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика). - Вредновање самосталног рада ученика: ППТ, истраживање о датој личности-догађају. - Провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова. -Формативно оцењивање.	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...) Хоризонтално и вертикално повезивање градива -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	По потреби
--	--	---	---	-------------------

Ангажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављени м задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се) – показује делимични степен активности и ангажовања (добар) – показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)	Вођење евиденције од стране наставника: -Јављању на часовима (учесталост и активност); -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти); -Посета културно-историјским институцијама и догађајима; -Израда паноа, ПП презентација, различитих врста излагања.	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано; -Учесталост јављања и активност по месецима; -Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада; -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...); -Иницијатива и квалитет продукта	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима.
--	--	---	---	--

Пројектна настава

У плану је наставак пројектне наставе на тему „Сачувајмо наше писмо-ћирилицу.“ Подстакнути темама конкурса „Колевка“ и „Моја отаџбина Србија“ имамо за циљ да ђацима приближимо сам настанак нашег писма као и потребу да се оно сачува јер само писмо једног народа чини његов идентитет. Реализацији теме учествују чланови стручног већа друштвених наука. У разматрање теме узимају се историјски подаци о настанку писма, реформа правописа, саме историјске ситуације, значај писма данас, читање текстова филолога на дату тему, ћирилични натписи...

Начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- Већа индивидуализација наставе;
- Размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Назив предмета	Час одељењског старешине
Циљ	Циљ наставе је развој моралних особина и ставова и уверења ученика, својим примером учитељ упознаје ученикеса школским животом и односима који уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	36 часова

Програм рада за часове одељењског старешине

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -развијање одговорности, критичности и самокритичности -наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује поштује правила понашања у школи и одељењу	Компетенција комуникација; Компетенција одговорно учешће у демократском друштву; Компетенција сарадња;	КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота -усмереност ка адаптацији на нову средину и нова правила школског живота
- препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима -развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести оличном идентитету - развијати самопоштовање и самопоуздање	Одговоран однос према здрављу.	ЖИВОТ У ШКОЛИ- ДЕЧЈА НЕДЕЉА- ДЕЧЈА ПРАВА	-упућивање на обавезе и права - препознавање поштовања и не поштовања обавеза и права

- развија одговоран однос према другима		ЈА И ДРУГИ- ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	-упућивање на друге и начине помоћи и сарадње
-развија одговоран однос према свом здрављу - Користи стечена знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља		МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-упућивање на значај здравља -начини превенција болести
- Развија одговоран однос према животној средини - Развија свест о важности здравог биљног и животињског света за човека		ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-развијати свест важности заштите животне средине -повезати са уништавањем животне средине и сопственог опстанка

-Искажешта осећа, мисли, има свест о себи и свом идентитету.		СВЕСТ О СЕБИ	-указивање и упућивање на самоохрабривање -указивање на самокритичност и начине превазилажења проблема
-Договара се и сарађује,поштује дата правила -уважавање мишљења других -развијање креативности		КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	-упутити на значај културе за друштво -упутити на значај спорта за развој толеранције и здравље.
- разликује различитим пословима/занимањима непосредно - Формирање правилног односа према раду, развијање радних навика		ПРОФЕСИОНАЛ НА ОРИЈЕНТАЦИЈА	-упознавање са различитим занимањима и њиховим значајем за развој друштва као целине.

-Препознаје и реагује на различите врсте насиља -Дефинисање правила понашања са ученицима		ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	-упознавање са различитим -нивоима насиља -препознавање насиља и начичи реакције.
--	--	--	--

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Назив предмета	Ваннаставне активности
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивањеспособности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	36 - 72 часова

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко- методичко упутство)
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - разуме сарадњу са локалном заједницом - има свести о здравом начину живота - поштује разлике и уважава своје и туђе потребе	Компетенција комуникација; Компетенција одговорно учешће у демократском друштву; Компетенција сарадња;	ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Активности поводом обележавања: Међународни дан река, Светски дан породице, Дан заштите животне средине.

- покаже креативност, уредност, прецизност, - има изграђен став према загађењу животне средине	Одговоран однос према здрављу.	ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	- Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума
- буде хуман - поштује разлика и разуме туђе потреба - развије такмичарски дух		ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ	- Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу
- развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност		СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	Организовање спортских такмичења: - одељенска - међуодељенска - међушколска

- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо		КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	Посете: - позоришту - музеју - учествовање у активностимаповодом школскихпразника
---	--	----------------------------	--

НАСТАВА У ПРИРОДИ

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Назив предмета	НАСТАВА У ПРИРОДИ
Циљ	Циљеви наставе у природи су: – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћењаслободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.
Задаци	Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и

	школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе. Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су: – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово уознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – уознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – уознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; – уознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; – уознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	7 дана

Садржај и активности	Трајање	Активности ученика	Активности наставника	Носиоци припреме
– уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије; – посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); – посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе и др.); – упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских	Седам дана	-ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. -ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују.	- договора се око правила понашања током извођења наставе у природи - координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом наставе у природи, стара се о безбедности и понашању ученика. - прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја наставе у природи - организовање родитељских састанака и пружање информација о основним географским карактеристикама и	Директор, стручни вођа, наставници разредне наставе

споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.); – развијање способности оријентације у простору и времену; – обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране); – обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).			климатским условима краја у коме се организује настава у природи -договара се о времену одласка, дужини боравка, цени, документацији коју треба припремити, условима смештаја, исхране, здравствене заштите, условима живота и рада ученика, могућностима комуникације са децом и сл. -добро информисање наставника о географским и геолошким карактеристикама краја, о флори и фауни, историјским подацима, значајнимкултурним, привредним и другим објектима који се могу посетити, обичајима и етнографским карактеристикама	
---	--	--	---	--

			подручја и места на коме ће се одвијати настава у природи -брине се о безбедности деце - уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.	
--	--	--	---	--

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника. Избор агенције за реализацију наставе у природи спроводи се у складу са законом који уређује јавне набавке.